Đại Kinh Người Chăn Bò (Mahāgopālaka Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

33. ĐẠI KINH NGƯỜI CHĂN BÒ (Mahãgopãlaka Suttdỷ

346. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn ở tại Sãvatthi (Xá-vệ), Jetavana (Kỳ-đà Lâm), vườn ông Anãthapindika (Cấp Cô Độc). Ở tại dây, Thế Tôn gọi các Tỷ-kheo: Này các Tỷ-kheo! -Thưa vâng? bạch Thế Tôn. _ z ___ F f _ A __ _ a- r _ — A rrn Ạ — A rr\ _____ r_____ _____ £_____ _ £ AJ • ? 1 Cac Ty-kheo ay vâng đáp The Ton. The Ton thuyet giảng như sau: - Này các Tỷ-kheo, nếu không đầy đủ mười mot đức tánh này, một người chăn bò không thê chăn giữ đàn bò9 không thể khiến đàn bò được hưng thịnh. Thế nào là mười một? Ở dây, này các Tỷ-kheo, một người chăn bò không biết rõ sắc; không khéo [phân biệt] các tướng; không trừ bỏ trứng con bọ chét- không băng bó vết thương; không có xông khói;12 không biết chỗ nước có thể lội qua; không biết chỗ nước uống; không biết con duờng; không khéo léo đối với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ; là người vắt sữa cho đến khô kiệt; là người không chú ý9 không săn sóc đặc biệt những con bò đực già và đầu đàn. Này các Tỷ-kheo, người chăn bò nào không đây đủ mười một đức tánh như vậy, không thê chăn giữ đàn bò5 không the khien đàn bo được hưng thịnh. Cũng vậy. này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo nào không đầy đủ mười một pháp, không thể lớn mạnh, tăng thịnh, thành mãn trong Pháp và Luật này. The nào là mười một? Ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo không biêt săc; không khéo [phân biệt] các tướng; không trừ bỏ trứng con bọ chét; không băng bó vết thương; không có xông khói; không biết chỗ nước có thể lội qua; không biết chỗ nước uống; không biết con duờng; không khéo léo đối với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ; là người vắt sữa cho đen khô kiệt; đối với những Thượng tọa5 Trưởng lão, xuất gia đã lâu ngày, bậc Tôn túc trong Tăng giới9 bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, không có sự tôn kính, tôn trọng đặc biệt. 347. Chư Tỷ-kheo5 thế nào là Tỷ-kheo không biết rõ các sắc? Ở đây5 này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo đối với sắc pháp không như thật biết tất cả loại sắc thuộc bốn

1 Xem D. I. 47. 87, 111, 127, 150, 159, 161, 178, 204, 211, 214, 224, 235; M. I. 175, 220, 256, 271, 339, 353, 400, 513; II. 29, 14, 157; III. 1,29; 5. IV. 103, 110, 177;^. I. 113; II. 16, 39, 153, 205; ni. 93, 161; V. 201, 347; Kyu. 463, 498. Tham chiêu: Tạp.(T.02. 0099.1249. 0342c 11); Phật thuyêt Phóng ngưu kỉnh (T.02. 0123. 0546al3); Tăng.(f.O2. 0125.49.1. 0794a07); Đại trí độ luận (7.25. 1509.2 0074a23). 2 Chống bọ chét, ruồi, muỗi, v.v... mùa mưa, bò thường không ăn cỏ ở ngoài đồng. Xem MA. II. 259.

đại và sắc do bốn đại hợp thành.3 Như vậy, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo không biết rõ các sắc. Chư Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo không khéo [phân biệt] các tướng? Ở đây, này các Tỷ-kheo? Tỷ-kheo không như thật biết kẻ ngu và nghiệp tướng của người đó5 kẻ trí và nghiệp tướng của người đó.45Như vậy5 này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo không khéo [phân biệt] các tướng. Chư Tỷ-kheo, thế nào là Tỷ-kheo không trừ bỏ trứng con bọ chét? Ở dây,5 này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo thọ dụng dục tầm khởi lên, không từ bỏ, không tránh né, không chấm dứt, không làm cho không tồn tại; thọ dụng sân tầm khởi lên... (như

trên)... thọ dụng hại tầm khởi lên... (như trên)... thọ dụng các ác9 bất thiện pháp khởi lên, không từ bỏ5 không tránh né5 không chấm dứt, không làm cho không tồn tại. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo không trừ bỏ trứng con bọ chét. Và này các Tỷ- kheo, thế nào la Tỷ-kheo không băng bó vết thươnẹ? Ở dây, này các Tỷ-kheo? Tỷ-kheo khi mắt thấy sắc, nắm giữ tướng chung,6 nắm giữ tướng riêng. Những nệuyên nhân gì, vì con mắt không được chế ngự, khiến tham ái? ưu bi, các ác? bat thiện pháp khởi lên; Tỷ-kheo không tự chế ngự nguyên nhân ấy, không hộ trì con măt, không thực hành sự hộ trì con măt. Khi tai nghe tiếng... mũi ngửi hương... lưỡi nếm vị... thân cảm xúc... ý nhận thức các pháp, vị ấy nắm giữ tướng chung, nắm giữ tướng riêng. Những nguyên nhân gì, vì ý căn không được chế ngự, khiến tham ái; ưu bi, các ác? bất thiện pháp khởi lên; Tỷ-kheo không chế ngự nguyên nhân ấy, không hộ trì ý căn, không thực hành sự hộ trì ý căn. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo không băng bó vết thương. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là Tỷ-kheo không xông khói? Ở đây, nẳy các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo không có thuyết giảng rộng rãi cho các người khác biết Chánh pháp mình được nghe, được thọ trì. Như vậy9 này các Tỷ-kheo9 là Tỷ-kheo không xông khói. Và này, các Tỷ-kheo, như thế nào là Tỷ-kheo không biết chỗ nước có thể lội qua? ố đây, này các Ty.kheo, Tỷ-kheo thỉnh thoảng có đến gặp những Tỷ-kheo đa văn được trao cho truyền thống giáo điển5 những bậc trì pháp, trì luật5 trì các bản tóm tắt (mãtika), nhimg không hỏi, không trả lời các vị ấy: “Thua Tôn giả, điểm này là thế nào? Ý nghĩa này là gi?" Những bậc Tôn giả ấy không làm cho hiển lộ những điều chưa hiển lộ; không làm cho rõ ràng những điều chưa được rõ ràng; và đối với những nghi vấn về Chánh pháp, các vị ấy không đoạn trừ nghi hoặc. Như vậy, này các Tỷ-kheo? là Tỷ-kheo không biết chỗ nước có thể lội qua. Và chư Tỷ-kheo, thế nào là Tỷ-kheo không biết rõ chỗ nước uống? Ở gây, này các Tỷ-kheo? Tỷ-kheo5 trong khi Pháp và Luật do Như Lai tuyên thuyết được giảng dạy5 không chứng đạt Nghĩa tín thọ,7 Pháp tín thọ, không chứng đạt được sự hân hoan liên hệ đến Pháp. Như vậy? này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo không biết chỗ nước uống. Và này các Tỷ-kheo, thế nào

3M. I. 185.

441. 102.

5 MA. 11.

6D. I. 70.

7M. I. 37; II. 206.

là Tỷ-kheo không biết về con đường? Ở đây? này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo không như thật biết con đường Thánh đạo tám ngành. Như vậy, này các Tỷ-kheo? là Tỷ-kheo không biết đến con đường. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là Tỷ-kheo không khéo léo với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ? Ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ- kheo không như thật biết về Bốn niệm xứ. Như vậy? này các Tỷ-kheo5 là Tỷ- kheo không khéo léo với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ. Và này các Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo vắt sữa cho đến khô kiệt? Ở đây? này các Tỷ-kheo5 khi các vị tại gia vì lòng tin cúng dường các vật dụng như y áo5 đồ ăn khất thực, sàng tọa, dược phẩm tậ bệnh, Tỷ-kheo không biết nhận lãnh cho được vừa đủ.

Như vậy, này các Tỷ-kheo? là Tỷ-kheo vắt sữa cho đến khô kiệt. Và này các Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo đối với những Thượng tọa, Trưởng lão? xuất gia đã lâu ngày? bậc Tôn túc trong Tăng giới5 bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, không có sự tôn kính, sự tôn trọng đặc biệt? Ở dây, này các Tỷ-kheo? đối với các Thượng tọa, Trưởng lão5 xuất gia đã lâu ngày, bậc Tôn túc trong Tăn^ giới? các bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, không có thân nghiệp đầy lòng từ8 đôi với các vị ấy trước mặt và sau lưng; không có khẩu nghiệp đây lòng từ đối với các vị ấy trước mặt và sau limg; không có ý nghiệp đầy lòng từ đối với các vị ấy trước mặt và sau limg. Như vậy? này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo đối với những Thượng tọa, Trưởng lão, xuất gia đã lâu ngày5 bậc Tôn túc trong Tăng gi&i, bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, không có sự tôn kính, sự tôn trọng đặc biệt. Này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo nào không đầy đủ mười một pháp này, thì không thể lớn mạnh, tăng thịnh, thành mãn trong Pháp và Luật này. 348. Này các Tỷ-kheo, người chăn bò đầy đủ mười một đức tánh này có thể chăn giữ đàn bò, khiến đàn bò trở thành hưng thịnh. Thế nào là mười một? Ở dây, này các Tỷ-kheo5 người chăn bò biết rõ sắc; khéo [phân biệt] các tướng; trừ bỏ trứng con bọ chét; băng bó vết thương; có xông khói; biết chỗ nước có thể lội qua; biết chỗ nước uống; biết con đường; khéo léo đối với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ; không vắt sữa cho đến khô kiệt; là người chú ý, săn sóc đặc biệt những con bò đực già và đầu đàn. Này các T-kheo, người chăn bò đầy đủ mười một đức tánh này có thể chăn giữ đàn bò và làm cho đàn bò trở thành hưng thịnh. Cũng vậy, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo đầy đủ mười một pháp này có thể lớn mạnh? tăng thịnh, thành mãn trong Pháp và Luật này. Thế nào là mười một? Ở dây, này các Tỷ-kheo? Tỷ-kheo biết rõ sắc; khéo [phân biệt] các tướng; trừ bỏ trứng con bọ chét; băng bó vết thương; có xông khói; biết chỗ nước có thể lội qua; biết chỗ nước uống; biết con đường; khéo léo đối với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ; không phải là người vắt sữa cho đến khô kiệt; đối với những Thượng tọa? Trưởng lão, xuất gia đã lâu ngày, bậc Tôn túc trong Tăng giới, bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, có sự tôn kính, tôn trọng đặc biệt. 349. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là Tỷ-kheo biết rõ các sắc? Ở dây? này các Tỷ-kheo? Tỷ-kheo đối với sắc pháp như thật biết tất cả loại sắc thuộc bốn đại và

8 MA. 206.

Sắc do bốn đại hợp thành. Như vậy, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo biết rõ các sắc. Chư Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo khéo [phân biệt] các tướng? Ở dây, này các Tỷ-kheo9 Tỷ-kheo như thật biết kẻ ngu và nghiệp tướng kẻ ngu, kẻ trí và nghiệp tướng kẻ trí. Như vậy, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo khéo [phân biệt] các tướng. Này các Tỷ-kheo? the nào là Tỷ-kheo trừ bỏ trứng con bọ chét? Ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ"kheo không thọ dụng dục tầm khởi lên? từ bỏ? tránh né, chấm dứt, làm cho không tồn tại. Tỷ-kheo không thọ dụng sân tầm khởi lên... (như trên)... không thọ dụng hại tầm khởi lên... (như trên)... không thọ dụng các ác, bất thiện pháp khởi lên? từ bỏ, tránh né, chấm dứt? làm cho không tồn tại. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo trừ bỏ trứng con bọ chét. Và này các Tỷ-kheo, thê nào la Tỷ-kheo băng bó vết thương? Ở dây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo khi mắt thấy sắc, không nắm giữ tướng chung, không năm giữ tướng riêng.

Những nguyên nhân gi, vì con mắt không được chế ngự, khiến tham ái, ưu bi, các ác, bất thiện pháp khởi lên; Tỷ-kheo chế ngự nguyên nhân ấy, hộ trì con mắt5 thực hành sự hộ trì con mắt. Khi tai nghe tiếng…mũi nệửi hương... lưỡi nếm vị... thân cảm xúc... ý nhận thức các pháp, vị ấy không năm giữ tướng chung, không nắm giữ tướng riêng. Nhũng nguyên nhân gì, vì ý căn không được chê ngự, khiến tham ái, ưu bi, các ác? bât thiện pháp khởi lên; Tỷ-kheo chế ngự nguyên nhân ấy, hộ trì ý căn, thực hành sự hộ trì ý căn. Như vậy5 này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo băng bó vết thương. Và này các Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo có xông khói? Ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo có thuyết giảng rộng rãi cho các người khác biết Chánh pháp mình được nghe, được thọ trì. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo có xônệ khói. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là Tỷ-kheo biết chỗ nước có thể lội qua? O đây, này các Tỷ- kheo, Tỷ-kheo thỉnh thoảng có đến gặp những Tỷ-kheo đa văn? được trao cho truyền thống giáo điển, những bậc trì pháp, trì luật, trì các bản tóm tắt (mãtikd), có hỏi? có trả lời các vị ấy: 'Thua Tôn giả5 điểm này là thế nào? Ý nghĩa này là gi?” Những bậc Tôn giả ấy làm cho hiển lộ những điều chưa được hiển 1Q làm cho rõ ràng những điều chưa được rõ ràng; và đối với những nghi vấn về Chánh pháp, các vị đoạn trừ nghi hoặc. Như vậy? này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo biết rõ chỗ nước có thể lội qua. Và chư Tỷ-kheo, thế nào là Tỷ-kheo biết rõ chỗ nước uống? Ở dây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo trong khi Pháp và Luật do Như Lai tuyên thuyết, giảng dạy, chứng đạt Nghĩa tín thọ, chứng đạt Pháp tín thọ, chứng đạt sự hân hoan liên hệ đến Pháp. Như vậy, là Tỷ-kheo biết chỗ nước uống. Và các Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo biết rõ về con đường? Ở đây5 này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo như thật biêt con đường Thánh đạo tám ngành. Như vậy? này các Tỷ-kheo? là Tỷ-kheo biết rõ con đường. Và này? các Tỷ-kheo? thế nào là Tỷ-kheo khéo léo đối với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ? Ở đây, này các Tỷ-kheo? Tỷ-kheo như thật biết về Bốn niệm xứ Như vậy5 này các Tỷ-kheo? là Tỷ-kheo khéo léo đối với các chỗ đàn bò có thể ăn cỏ. Và này các Tỷ-kheo, thế nào là Tỷ-kheo không vắt sữa cho đến khô kiệt? Ở đây, này các Tỷ-kheo? khi các vị tại gia vì lòng tin cúng dường các vật dụng như y áo, đồ ăn khất thực, sàng tọa,

dược phẩm trị bệnh, Tỷ-kheo biết nhận lãnh cho được vừa đủ. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo không vắt sữa cho đến khô kiệt. Và này các Tỷ-kheo5 thế nào là Tỷ-kheo đối với những Thượng tọa, Trưởng lão, xuất gia đã lâu ngày, bậc Tôn túc trong Tăng giới, bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, có sự tôn kính, sự tôn trọng đặc biệt? Ở đây, này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo đối với các Thượng tọa, Trưởng lão? xuất gia đã lâu ngày, bậc Tôn túc trong Tăng giới, bậc Lãnh đạo trong Tăng giới5 có thân nghiệp đầy lòng từ đối với các vị ấy trước mặt và sau lưng; có khẩu nghiệp đầy lòng từ đối với các vị ấy trước mặt và sau lưng; có ý nghiệp đầy lòng từ đối với các vị ấy trước mặt và sau lưng. Như vậy, này các Tỷ-kheo, là Tỷ-kheo đối với những Thượng tọa5 Trưởng lão? xuất gia đã lâu ngày5 bậc Tôn túc trong Tăng giới, bậc Lãnh đạo trong Tăng giới, có sự tôn kính, có sự tôn trọng đặc biệt. Này các Tỷ-kheo, Tỷ-kheo nào đầy đủ mười một pháp này5 thì có thể lớn mạnh, tăng thịnh, thành mãn trong Pháp và Luật này. Thế Tôn thuyết giảng như vậy, các Tỷ-kheo ấy hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.